

IV Henkilöstö

Henkilöstösääntö

1 § Henkilöstösäännön soveltaminen

Henkilöstösäännössä määrätään päätöksenteosta ja toimivallasta henkilöstöasioissa ja annetaan palvelussuhdetta koskevia toimivaltamääräyksiä.

2 § Perustaminen, muuttaminen ja lakkauttaminen

Valtuusto päättää niiden virkojen perustamisesta, lakkauttamisesta sekä nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta, joiden vakinaisesta täyttämistä se päättää.

Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, tarkastusjohtaja, pelastusjohtaja sekä kaupunginreviisori päättävät kukin johtamansa organisaation osalta viran ja työsopimussuhteisen tehtävän nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta edellyttäen, ettei muutoksesta aiheudu palkkauksen välitöntä tarkistamista ylöspäin eikä palvelussuhteiden lukumäärä kasva.

Muissa tapauksissa virkojen ja työsopimussuhteisten tehtävien perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä nimikkeen ja kelpoisuusvaatimusten muuttamisesta päättää kaupunginhallitus.

3 § Virkasuhteen muuttaminen työsopimussuhteeksi

Kuntalain 89 §:n mukaisissa tapauksissa virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi päättää virkasuhteeseen ottava viranomaisen.

Jos ottava viranomaisen on valtuusto tai kaupunginhallitus, päättää asiasta kaupunginjohtaja.

4 § Kelpoisuusvaatimukset

Viran tai työsopimussuhteisen tehtävän edellyttämä kelpoisuus voi olla määrätty laissa, lain nojalla annetussa asetuksessa tai kaupungin päätöksellä. Virkasuhteeseen ottava viranomaisen päättää henkilön ottamisesta määräaikaan virkasuhteeseen erityisistä kelpoisuusvaatimuksista riippumatta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 2 momentin mukaisesti.

5 § Viran julistaminen haettavaksi

Viran julistaa haettavaksi se, jonka tehtävänä on ottaa viranhaltija avoinna olevaan virkaan.

Viran, johon valtuusto ottaa viranhaltijan, julistaa haettavaksi kaupunginhallitus.

Viran, johon kaupunginhallitus ottaa viranhaltijan, julistaa haettavaksi kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja.

Kaupunginreviisorin viran julistaa haettavaksi tarkastuslautakunnan puheenjohtaja.

6 § Virkasuhteeseen ottaminen ilman julkista hakumenettelyä

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 3 momentissa säädetyn lisäksi henkilö voidaan ottaa ilman hakumenettelyä sellaiseen virkasuhteeseen,

- 1) jossa on kyseessä viran määräaikainen täyttö,

- 2) jossa on kyseessä viran uudelleen täyttäminen sitä aikaisemmin hakeneiden, asianomaiset kelpoisuusvaatimukset täyttävien joukosta virkaan valitun irtisanouduttua ennen hänelle määrättyä virantoimituksen aloittamispäivää tai ilmoitettua, ettei ota virkaa vastaan tai
- 3) johon Espoon kaupunki on hänet kouluttanut tai johon vaadittavaa pätevyitysmiskoulutusta kaupunki on tukenut ja jonka kelpoisuusvaatimukset hän täyttää tai
- 4) johon henkilö on tarkoituksenmukaista ottaa hänen palvelussuhdettaan koskevien uudelleen järjestelyjen vuoksi tai
- 5) jossa on kyseessä lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutusta suorittavan valitseminen.

7 § Työsopimussuhteisen tehtävän haettavaksi julistaminen

Kuukausipalkkaisen työntekijän ottaminen toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen tapahtuu julkista hakumenettelyä käyttäen, ellei kaupunginjohtaja jonkin työntekijäryhmän tai yksittäisen tehtävän osalta toisin määrää.

Määräaikaiseen työsuhteeseen voidaan työntekijä ottaa ilman julkista hakumenettelyä.

Henkilö voidaan ottaa ilman julkista hakumenettelyä sellaiseen vakinaiseen työsuhteeseen, jota vastaavia tehtäviä hän on hoitanut Espoon kaupungin palvelussuhteessa vähintään kuusi kuukautta välittömästi ennen työtehtävään ottamista.

8 § Täyttökielto

Kaupunginjohtaja voi päättää viran täyttökielellä sekä antaa kiellon palkata työntekijöitä kaupungin palvelukseen.

9 § Virkoihin ja työsopimussuhteisiin tehtäviin ottaminen sekä sijaisten määrääminen

Valtuusto ottaa kaupunginjohtajan seitsemän vuoden määräaikaiseen virkaan ja päättää enintään neljän vuoden jatkokausista.

Valtuusto ottaa toimialajohtajat virkoihinsa.

Kaupunginhallitus ottaa virkoihinsa elinvoimajohtajan sekä esittelyvastuussa olevat tulosityksiköiden johtajat ja liikelaitosten johtajat.

Kaupunginjohtaja ottaa konsernihallinnon ja sisäisen tarkastuksen yksikön henkilöstön. Kaupunginjohtaja voi siirtää henkilöstön ottamisen toimintaohjeellaan.

Toimialajohtaja ottaa toimialan esikunnan henkilöstön. Toimialajohtaja voi toimintaohjeellaan siirtää esikuntaa johtavalle viranhaltijalle esikunnan organisaation henkilöstön ottamisen. Tarkastuslautakunta ottaa kaupunginreviisorin virkaansa ja tämä ottaa johtamansa organisaation henkilöstön.

Elinvoimajohtaja ottaa tulosalueellaan muun henkilöstön kuin tulosityksikköjen henkilöstön.

Liikelaitoksen johtaja ottaa johtamansa organisaation henkilöstön.

Tulosityksikön johtaja ottaa johtamansa organisaation henkilöstön. Kaupunginjohtaja ja toimialajohtaja voivat siirtää antamassaan toimintaohjeessa päätösvaltaa henkilöstön ottamisessa tulosityksikön johtajan välittömälle alaiselle.

Viran perustamispäätöksen estämättä viran tai työsopimussuhteisen tehtävän siirrosta toimialalta toiselle, konsernihallinnon ja elinvoiman tulosalueen sisällä sekä sisäisen tarkastuksen ja Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen osalta päättää kaupunginjohtaja. Siirrosta toimialan tulosityksiköiden, liikelaitosten ja esikunnan välillä päättää toimialajohtaja. Tulosityksikön johtaja päättää siirrosta johtamansa tulosityksikön ja liikelaitoksen johtaja johtamansa liikelaitoksen sisällä.

Kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien sijaisista määrätään kaupunginhallituksen johtosäännössä. Tulosityksiköiden ja liikelaitosten johtajien sijaiset määrää kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja. Muissa tapauksissa sijaisesta viranhaltijan estyneenä ollessa päättää se, joka tämän henkilöstösäännön mukaan ottaa sijaistettavan.

10 § Avoimen viran määräaikainen hoitaminen, viransijaisuus ja määräaikainen työsuhde

Jos virkasuhteeseen ottava viranomaisena on valtuusto tai kaupunginhallitus, määrää avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja viransijaisen kaupunginjohtajan sekä toimialajohtajien osalta kaupunginhallitus, ellei hallintosäännön I osan 2. luvun 12 §:ssä muuta säädetä, elinvoimajohtajan, elinvoiman tulosalueen ja toimialan tulosityksiköiden ja liikelaitosten johtajien osalta kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja sekä kaupunginreviisorin osalta tarkastuslautakunta.

Muun avoimen viran määräaikaisen hoitajan ja viransijaisen ottamisesta määrätään toimintaohjeissa.

Määräaikaiseen työsuhhteeseen henkilöstön ottamisesta määrätään toimintaohjeissa.

11 § Virkasuhteeseen ottamisen vahvistaminen sekä virka- ja työsuhhteisten koeaika

Viranhaltija otetaan Espoon kaupungin palvelukseen ja viranhaltijan ensimmäisen viranhoitopaikan määrää virkasuhteeseen ottava viranomaisena.

Virkasuhteeseen ottamisen edellytyksenä olevan todistuksen terveydentilasta antaa Espoon kaupungin työterveyspalvelujen lääkäri tai terveydenhoitaja tai Espoon kaupungille työterveyshuoltoa sopimuksen nojalla toteuttavan yrityksen tai yhteisön työterveyslääkäri tai työterveyshoitaja.

Virkasuhteeseen ottava viranomaisena vahvistaa ehdollisen virkasuhteeseen ottamisen. Kaupunginhallitus vahvistaa kuitenkin valtuuston sekä esittelijä kaupunginhallituksen tekemän ehdollisen virkasuhteeseen ottamisen.

Virkasuhteeseen ja työsopimussuhteeseen tehtävään ottava päättää koeajan määräämisestä ja pituudesta.

12 § Terveystietojen pyytäminen ja tarkastukseen määrääminen

Kaupungin palvelukseen otettavalle viranhaltijalle tai työntekijälle suoritetaan työhöntulotarkastus, mikäli palvelussuhde on tarkoitettu jatkumaan yli kaksitoista kuukautta, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu. Työhöntulotarkastuksen tarkoituksena on selvittää,

ettei työhön tulevalla ole virka- tai työtehtävien hoitoa haittaavaa sairautta, vikaa tai vammaa ja ettei työstä aiheudu työntekijälle terveydellistä haittaa.

Kaupungin henkilökuntaan kuuluva on velvollinen osallistumaan työnantajan määräämiin työkyvyn arviointia koskeviin tutkimuksiin.

Esimies voi määrätä kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 19 §:ssä mainituissa tilanteissa viranhaltijan osallistumaan terveydentilan toteamiseksi suoritettaviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin. Kaupunginjohtajan osalta määräyksen antaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, toimialajohtajien, elinvoimajohtajan, tarkastusjohtajan ja pelastusjohtajan osalta kaupunginjohtaja, toimialan tulosyksiköiden ja liikelaitosten johtajien osalta toimialajohtaja sekä kaupunginreviisorin osalta tarkastuslautakunnan puheenjohtaja.

13 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen ja virantoimitusvelvollisuuden muuttaminen

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 24 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen päättää viran perustamispäätöksen estämättä se, joka tämän henkilöstösäännön 9 §:n mukaan päättää siirrettävän virkaan ottamisesta.

Viranhaltijan virantoimitusvelvollisuuden muuttamisesta päättää se viranomainen, joka tämän henkilöstösäännön 9 §:n mukaan päättää kyseiseen virkaan ottamisesta.

Ennen siirtämistä viranhaltijalle ja hänen esimiehelleen sekä viranhaltijan pyynnöstä hänen luottamusmiehelleen on varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

14 § Virantoimituksesta pidättäminen

Virantoimituksesta pidättämisestä päättää se viranomainen, joka tämän henkilöstösäännön mukaan päättää virkasuhteeseen ottamisesta.

15 § Virkasuhteen osa-aikaistaminen

Virkasuhteen osa-aikaistamisesta kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 21 §:n mukaisissa tapauksissa päättää se viranomainen, joka tämän henkilöstösäännön mukaan päättää virkasuhteeseen ottamisesta.

Jos virkasuhteeseen ottava viranomainen on valtuusto tai kaupunginhallitus, päättää asiasta toimialajohtajien osalta kaupunginhallitus, elinvoimajohtajan ja pelastusjohtajan sekä elinvoiman tulosalueen tulosyksiköiden johtajien osalta kaupunginjohtaja, toimialan tulosyksiköiden ja liikelaitosten johtajien osalta toimialajohtaja sekä kaupunginreviisorin osalta tarkastuslautakunnan puheenjohtaja.

16 § Virka- ja työsopimussuhteen päättymisestä ja lomauttamisesta päättäminen

Virka- ja työsuhteen päättymisestä sekä viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta päättää palvelussuhteeseen ottava. Lomauttamispäätöstä ei voi tehdä ilman sitä edeltävää kaupunkitasoista käsittelyä ja ilman, että lomauttamismenettelyn käyttämisestä on tehty päätös.

17 § Virka- ja työvapaan myöntäminen

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja myöntää virkavapaan kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtaja myöntää virkavapaan toimialajohtajille, elinvoimajohtajalle, tarkastusjohtajalle, pelastusjohtajalle, elinvoiman tulosalueen tulosityksiköiden johtajille sekä välittömille alaisilleen konsernihallinnossa. Toimialajohtaja myöntää virkavapauden alaisensa liikelaitoksen toimitusjohtajalle sekä tulosityksikön johtajalle. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja myöntää virkavapaan kaupunginreviisorille, joka myöntää virkavapaan alaisilleen.

Muissa tapauksissa virka- ja työvapaan myöntäjän määrää kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja antamassaan toimintaohjeessa.

18 § Virka- ja työmatkat

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää kaupunginjohtajan virkamatkoista. Kaupunginjohtaja päättää toimialajohtajien, elinvoimajohtajan, tarkastusjohtajan, pelastusjohtajan sekä konsernihallinnon välittömien alaistensa virkamatkoista. Toimialajohtaja ja elinvoimajohtaja päättävät alaisensa liikelaitoksen toimitusjohtajan sekä tulosityksikön johtajan virkamatkoista. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja päättää kaupunginreviisorin virkamatkoista, joka päättää alaistensa virkamatkoista.

Muissa tapauksissa virka- ja työmatkasta päättävän määrää kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja antamassaan toimintaohjeessa.

19 § Vuosilomat

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja myöntää vuosiloman kaupunginjohtajalle. Kaupunginjohtaja myöntää vuosiloman toimialajohtajille, elinvoimajohtajalle, tarkastusjohtajalle, pelastusjohtajalle sekä konsernihallinnon välittömille alaisilleen. Toimialajohtaja ja elinvoimajohtaja myöntävät vuosiloman alaisensa liikelaitoksen toimitusjohtajalle sekä tulosityksikön johtajalle. Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja myöntää vuosiloman kaupunginreviisorille, joka myöntää vuosiloman alaisilleen.

Muissa tapauksissa vuosiloman myöntäjän määrää kaupunginjohtaja tai toimialajohtaja antamassaan toimintaohjeessa.

20 § Virka- ja työtehtävien poikkeuksellista suorituspaikkaa sekä viranhaltijan ja työntekijän tilapäistä poissaoloa koskevien lupien myöntäminen

Esimiehellä on oikeus antaa alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle lupa hoitaa tilapäisesti virka- ja työtehtäviä viraston, laitoksen tai muun virka- tai työtehtävien varsinaisen suorituspaikan ulkopuolella, jos se on työn tekemisen kannalta tarkoituksenmukaista, sekä myöntää viranhaltijalle tai työntekijälle lupa tilapäiseen poissaoloon.

21 § Palkan ja eräiden muiden palvelussuhteen ehtojen tarkistuksista päättäminen

Kaupunginhallitus päättää palkantarkistuksista kaupunginjohtajan osalta.

Kaupunginjohtaja päättää palkantarkistuksista sekä luontais- ja henkilöstöetuuksista toimialajohtajien osalta, päättää muiden ylimmän johdon tehtävien arvioinnin piirissä olevien osalta kaikista muista palkantarkistuksista paitsi työsuorituksen arviointiin perustuvista henkilökohtaisen palkan tarkistuksista sekä päättää autoedun myöntämisestä yksittäiselle viranhaltijalle tai työntekijälle koko kaupungin henkilöstön osalta. Kaupunginjohtaja voi päättää kertaluonteisista henkilökohtaisista lisistä koko kaupungin osalta toimialajohtajien tässä pykälässä määritettyä päätösvaltaa rajoittamatta.

Kaupunginjohtaja päättää kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen työaikakorvausten maksamista koskevista määräyksistä tarkoitettujen johtavassa ja itsenäisessä asemassa olevien henkilöiden määrittämisestä ja päättää harkinnanvaraisten työaikakorvausten mahdollisesta maksamisesta ko. henkilöille.

Kaupunginjohtaja päättää paikallisia virka- ja työehtosopimuksia koskevan neuvottelutuloksen hyväksymisestä ja paikallisen sopimuksen tekemisestä. Kaupunginjohtaja päättää palkan tarkistuksia, palkitsemista ja muita palvelussuhteen ehtoja sekä henkilöstöetuja koskevista periaatteista ja linjauksista.

Hyväksyessään neuvottelutuloksen kunta-alan sopimusten täytäntöönpanoon liittyvien neuvottelujen (esim. järjestelyerät) osalta kaupunginjohtaja päättää samalla neuvottelutulokseen sisältyvät palkantarkistukset koko kaupungin henkilöstön osalta. Henkilöstöjohtaja päättää työpaikkaruokailussa maksettavasta korvauksesta ja sopimusruokaloille maksettavasta subventio-osuudesta.

Kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat päättävät kukin johtamansa organisaation osalta kaikista palkantarkistuksista, luontaiseduista ja tulospalkkioista, lukuun ottamatta niitä palkanosia tai tehtäviä, joiden osalta tässä henkilöstösäännössä on muuta määrätty. Kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat voivat siirtää toimivaltaansa toimintaohjeella välittömälle alaiselleen työsuorituksen arviointiin perustuvan henkilökohtaisen palkanosan tarkistuksen sekä luontais- ja henkilöstöetuuksien osalta.

Tarkastuslautakunta päättää palkantarkistuksista kaupunginreviisorin osalta ja kaupunginreviisori johtamansa henkilöstön osalta.

Henkilöstöjohtaja hyväksyy palvelussuhteen pituuteen perustuvat palkanosat koko kaupungin henkilöstön osalta.

22 § Tehtävien vaativuuden arviointi (palkkaryhmät ja vaativuustasot)

Kaupunginjohtaja hyväksyy työtehtävien tyyppikuvaukset ja vaativuusluokitukset eli päättää virkojen ja työsuhteisten tehtävien sijoittumisesta vaativuustasoryhmään tai palkkahinnoitteluryhmään. Kaupunginjohtaja voi siirtää toimivaltaansa toimintaohjeella.

23 § Palkan takaisinperiminen ja takaisinperinnästä luopuminen

Henkilöstöjohtaja päättää aiheettomasti maksetun palkan takaisinperinnästä tai siitä luopumisesta.

24 § Sivutoimi

Sivutoimella tarkoitetaan virkasuhdetta, palkattua työtä ja pysyväisluonteista tehtävää, josta viranhaltijalla ja työntekijällä on oikeus kieltäytyä, sekä ammatin, elinkeinon ja liikkeen harjoittamista. Viranhaltija tai työntekijä ei saa ilman työnantajan lupaa pitää sellaista sivutointa, joka edellyttää työajan käyttämistä sivutoimen hoitamiseen. Mikäli sivutoimen hoitaminen ei edellytä työajan käyttämistä, on viranhaltijan ja työntekijän annettava työnantajalle sivutoimi-ilmoitus.

Sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava.

Jos ottava viranomaisena on valtuusto tai kaupunginhallitus, myöntää luvan sama, joka ottaa palvelussuhteeseen sijaisen.

Sivutoimi-ilmoitus tehdään luvan myöntävälle taholle.

25 § Luottamusmiehet ja työsuojeluvaltuutetut

Kaupunginjohtaja päättää luottamusmiesten, pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen lukumäärästä, ajankäytöstä ja luottamusmieskorvauksesta.

Luottamusmiesten, pääluottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen palkan, palvelussuhteen ehtojen ja henkilöstöetujen osalta päätetään henkilöstösäännön 21 §:n 5, 7 ja 9 momenttien mukaisesti.

26 § Työnantajan edustajat työtaistelutilanteessa

Kaupunginjohtaja päättää työnantajan edustajien (vastuuhenkilöt) nimeämisestä mahdollisen työtaistelun varalta.